

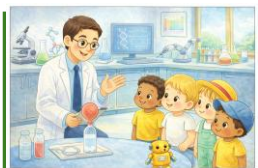

יום המדע הישראלי

אוגדן פעילויות לצוותי החינוך בגיל הרך

הקדמה לצוותים החינוכיים

מפגש עם אנשי מדע מהקהילה

בעקבות מדענים ישראלים

הקדמה לצוותים החינוכיים

יום המדע הישראלי מצוין בתאריך 14 במרץ, יום הולדתו של אלברט איינשטיין, הפיזיקאי מגלה תורת היחסות. יום זה הינו הזדמנות לחשוף את ילדי הגן למדע כתהליך של חקר, גילוי ושאלת שאלות, המחובר לחיי היום יום ולחברה הישראלית. דרך מפגש עם אנשים, רעיונות ותהליכים מדעיים מהסביבה הקרובה, הילדים לומדים שמדע אינו רק ידע, אלא דרך לחשוב, להתבונן ולחקור את העולם.

יום המדע הישראלי יכול להוות הזדמנות מצוינת לפיתוח תרבות גנית המעודדת סקרנות, חשיבה מדעית ותהליכי כדרך ללמידה לאורך זמן ולא כאירוע חד פעמי. יום זה מזמן התבוננות מחודשת על סביבות הלמידה בגן ובדיקת האפשרות להקמה או חיזוק מרחבים המזמנים עיסוק מתמשך במדע ובחקר, מעודדים שאלת שאלות, התנסות, תצפית וניסוי כחלק מהעשייה היומיומית.

חיבור המדע להקשר מקומי וקהילתי מחזק את תחושת השייכות, מעודד סקרנות טבעית והתנסות פעילה ומטפח גאווה לאומית באמצעות היכרות עם מדענים, יזמים וחוקרים ישראלים שתרמו בעבר ותורמים גם כיום לפיתוח המדע והטכנולוגיה בישראל.

להעשרה: [אוגדן פעילויות "יום המדע הישראלי"](#)

מפגש עם אנשי מדע מהקהילה

על הפעילות

נזמין לגן נציגי קהילה העוסקים במדע או בטכנולוגיה (מהנדסים, חוקרים, טכנאים, אנשי רפואה, חקלאים, הורים או בני משפחה), לשיח מותאם לגיל הילדים. האורחים ישתפו כיצד הם משתמשים במדע בעבודתם, אילו שאלות הם שואלים ואיך הם בודקים דברים. הילדים יוזמנו לשאול שאלות, להתבונן בכלים פשוטים ולהבין שמדע הוא חלק מהחיים סביבם.

הכנות לצוות

מומלץ לנהל שיחה מקדימה עם הנציג מהקהילה ולברר למה יזדקק בעת ההצגה. להגדיר את זמני ההצגה בהתאם לטווח הקשב של הילדים, ולסייע בתיווך התוכן. אפשר לבקש מבעוד מועד חומרים אותם ניתן להציג בפני הילדים על מנת שיוכלו להתכונן למפגש.

כדאי להכין את הילדים לקראת המפגש, לספר בקצרה על האורח או האורחת ועל תחום העיסוק שלהם ולאפשר לילדים להציע שאלות שמעניינות אותם. כדאי לתעד את השאלות באמצעות ניסוח שאלות מראש, תוכלו לעודד הקשבה פעילה ושיח משמעותי עם האורחים.

אפשר להציע לילדים להכין עבור האורח תשורה קטנה לאות תודה והערכה.

מהלך הפעילות

ביום הביקור, כדאי לשתף את הילדים בהכנות- הכנת המרחב עבור האורחים בהתאם לצרכים שעלו בשיחה המקדימה. כדאי לחזור לרשימת השאלות שהכנתם ולהיזכר בהן.

בזמן הצגת הדברים, חשוב אפשר לעצור ולתווך את הדברים בכדי לסייע לילדים להבין.

מפגש עם אנשי מדע מהקהילה

בנוסף, כדאי להזמין את הילדים לשאול את השאלות שעניינו אותם או שאלות שעלו תוך כדי המפגש.

מומלץ לאפשר לילדים התבוננות והתנסות מונחית בכלים או בחומרים שהאורחים מביאים, כחלק מהבנת המדע כהליך מעשי ונגיש. חשוב לבקש מנציגי הקהילה לשתף גם בהתלבטויות, בקשיים ובטעויות כחלק מתהליך העבודה המדעית, ולא רק בהצלחות.

סיכום

כדאי לשוחח עם הילדים על המפגש. לשאול מה עניין אותם? האם קיבלו מענה לשאלות שעניינו אותם? האם למדו דבר חדש שלא ידעו קודם ועוד. בהשראת הביקור באם מתאים אפשר להציע לילדים להקים מרחב משחק בגן המתקשר לעיסוק שהוצג בביקור. חשוב לתכן עם הילדים את המרחב. לחשוב למה יזדקקו? היכן כדאי להקים את המרחב? מה יהיו כללי הפעילות במרחב? וכו'.

להעשרה:

[סרטון: "בית חולים לחיות הבר"](#)

[שידור לילדים "הדולפין והים"](#)

[שידור לילדים: "חקר דולפינים"](#)

[אוגדן "רגעי מדע וטכנולוגיה בגן"](#)

[התוכנית "מילת היום חוקרים בגן"](#)

בעקבות מדענים ישראלים

על הפעילות:

הפעילות מזמנת לילדים, לצוות החינוכי ולעיתים גם להורים תהליך חקר משותף סביב דמויות של מדענים ומדעניות ישראלים, כחלק מהעמקה בנושא השנתי **"שורשי עמי"**. באמצעות חשיפה של הילדים לסיפורים ביוגרפיים של מדענים ומדעניות ישראלים ותרומתם למדע הישראלי, באופן מותאם לגיל, הילדים לומדים כי המדע הוא חלק מהמורשת הישראלית. החקר המשותף בגן מעודד שיח, שאילת שאלות ולמידה משותפת, ומאפשר לילדים לראות במדען דמות קרובה ומעוררת השראה. כך מתחזקות תחושת השייכות והגאווה, ומונחים יסודות לסקרנות, התמדה וחלומות לעתיד.

הכנות לצוות

מומלץ לבחור מראש מספר מדענים ומדעניות ישראלים ולבדוק חומרים זמינים אודותיהם, לשלב ייצוגים חזותיים פשוטים (תמונות, איורים, חפצים) לצד הסיפור הביוגרפי, כדי לעגן את ההיכרות עם המדען באופן מוחשי, באופן המותאם לגיל הילדים ולשפת הגן.

כדאי לקשר בין תחום העיסוק של המדען לבין חוויות יומיומיות המוכרות לילדים, כדי להפוך את המידע לנגיש ומשמעותי.

חשוב לבחור סיפורים ביוגרפיים המדגישים התמודדות, סקרנות והתמדה, ולא רק הצלחה, כדי לאפשר הזדהות של הילדים עם דמות המדען.

כדאי גם לשלב שיח מקדים סביב שאלות כמו: מה עושה מדען? למה אנשים חוקרים? איך רעיון חדש נולד?

בעקבות מדענים ישראלים

מהלך הפעילות

לאחר היכרות ראשונית עם מספר מדענים ומדעניות ישראלים, מאפשרים לילדים לבחור את המדען או המדענית עליהם ירצו ללמוד ולהעמיק את הלמידה עליהם בקבוצות.

כל קבוצה מתבוננת בתמונות/ספרים/סרטונים, מאזינה לסיפור קצר על המדען או המדענית, ומשוחחת: מה ראינו? מה שמענו? מה סקרן אותנו? אפשר להציע לילדים לתעד בציור או בהקלטה.

לאחר סיום הלמידה המעמיקה, אפשר להזמין כל קבוצה לשתף:

- מי המדען או המדענית שבחרנו?
- מה למדנו עליהם?
- מה היה לנו הכי מעניין או מפתיע?

סיכום

בהמשך, ובהשראת תרומתו של המדען למדע הישראלי נציע לילדים להקים מרחב חקר המאפשר התנסות בחקר, למידה מתוך משחק או פעילות יצרנית.

להעשרה: [שידור לילדים "חקלאות בחלל"](#)

